

I-Plan 2.0

COACHING BIJ HET ONTWIKKELEN VAN EEN ALCOHOL- EN DRUGBELEID IN DE JEUGDBEWEGING

Katrien Kellens, CAD Limburg

Vooronderzoek

1. Probleemanalyse: Wat is het probleem en met welke gedrags- en omgevingsfactoren hangt dit samen?

In de jeugdbeweging waren er signalen van de leiding dat een aantal leden en leiding experimenteren met cannabis. Uit een bevraging bij leden, leiding en ouders van deze groep kwam dat er overmatig alcohol en cannabis gebruikt werd. Zowel leden als leiding komen in aanraking met alcohol en cannabis, voornamelijk vanaf de leeftijd van 16 jaar. Deze tendens zien we ook in de leerlingenbevraging van VAD. De leden beïnvloeden elkaar en daarenboven geeft de leiding niet altijd het goede voorbeeld. Ze reageren ook niet altijd consequent op het gebruik van de leden.

2. Determinantenanalyse: Welke determinanten zijn van invloed op het gedrag en de omgeving?

De leden hebben weinig kennis van alcohol en drugs en hebben niet allemaal de vaardigheden om te weerstaan aan de invloeden van de leeftijdsgroep. Daarenboven is er in de jeugdbeweging enkel een huisreglement, geen duidelijke visie of beleid omtrent alcohol en drugs. De leiding heeft weinig tijd om zich met preventie bezig te houden en ze beschouwen het alcohol- en drugsthema niet als prioriteit. Een deel van de leiding ziet het ook niet als een probleem. Daarenboven weten ze niet hoe ze moeten omgaan met alcohol- en druggebruik, hoe een alcohol- en drugbeleid te ontwikkelen, welk preventiemateriaal er beschikbaar is en wat de wetgeving is. Er is wel een bereidheid bij de leiding om rond alcohol en drugs te werken.

Interventie ontwikkeling

3. Doelgroepen: Wie zijn de doelgroep(en) van het project?

De uiteindelijke doelgroep zijn leden tussen 6 en 16 jaar. Jongens en meisjes zitten in gescheiden groepen. De intermediaire doelgroep is de leiding (vanaf 16 jaar kunnen de leden verantwoordelijkheid voor een groep opnemen). Ook ouders worden betrokken in de werking van de jeugdbeweging.

4. Doelen: Wat zijn de doelen van het project?

Het ontbreken van kennis bij de leiding en van een alcohol- en drugbeleid werden als voornaamste determinanten geselecteerd. Op basis daarvan werden volgende doelen opgesteld:

- De leiding weet hoe om te gaan met cannabisgebruik bij de leden
- De leiding implementeert een drugbeleid
- De leiding volgt het drugbeleid wanneer er gebruik/misbruik wordt vastgesteld
- De leden kennen het drugbeleid
- De groep kent de weg naar preventiemateriaal
- Leiding, leden, ouders staan achter het beleid

5. Interventie: Welke interventie wordt ontwikkeld om deze doelen te bereiken?

Aangezien de leiding niet weet hoe een alcohol- en drugbeleid te ontwikkelen en te implementeren en zijn weg niet kent naar bestaand preventiemateriaal, is het nodig dat ze door een preventiewerker begeleid worden aan de hand van het stappenplan op de website 'Drugs in Beweging'. Dit stappenplan werd speciaal ontwikkeld voor jeugdbewegingen om stap voor stap een alcohol- en drugbeleid op maat uit te bouwen. Per stap zijn theorie en werkvormen voorzien. Met het stappenplan kan flexibel omgegaan worden: men kan bijvoorbeeld aan de ene stap meer prioriteit geven dan andere of het beleid beperken tot enkele middelen (bijvoorbeeld enkel alcohol en cannabis).

Implementatie

6. Implementatieplan: Op welke manier wordt de interventie geïmplementeerd?

Samen met de preventiewerker formuleert de leiding tijdens overlegmomenten per pijler doelstellingen en actiepunten. Vanuit de visie van de jeugdbeweging worden de pijlers regelgeving, begeleiding en preventie uitgewerkt. Het gehele beleid wordt uitgewerkt met een groepje van 4 mensen dat het mandaat van de leiding heeft gekregen. Na elke samenkomst van het groepje wordt alles teruggekoppeld naar de leidingsploeg. Nadat de 3 pijlers uitgewerkt zijn, wordt het geheel ook voorgesteld op een ledenvergadering. De leden kunnen feedback geven op de inhoud en de groep past het beleid aan. De preventiewerker bepaalt samen met de leiding verdere strategieën en werkvormen om ervoor te zorgen dat het beleid gekend is en toegepast wordt.

Evaluatie

7. Evaluatieplan: Op welke manier wordt de interventie geëvalueerd?

Het evaluatieplan werd ook door dezelfde groep opgesteld. Elke actie wordt individueel geëvalueerd door de deelnemers. Jaarlijks wordt het gehele beleid geëvalueerd met de mensen die het beleid uitgewerkt hebben. De volledige evaluatiematrix voor deze coaching van een alcohol- en drugbeleid in de jeugdbeweging vind je [hier](#).

Randvoorwaarden en haalbaarheid

8. Draagvlak: Welke interne en externe partners zijn er nodig voor het draagvlak in iedere fase van het project?

Door de noden van leden, leiding en ouders vooraf te bevragen en hen inspraak te geven in het beleid, werden ze betrokken. De leidingsploeg werd betrokken in elke fase. De omgeving zag alleen het eindresultaat, namelijk de preventie-acties.

9. Capaciteit: wat is de beschikbare capaciteit voor het project?

Een deel van de kosten werden gedragen door de lokale overheid. Ook eigen middelen werden voorzien.